

Meldingen
periode
2013-2022

Ziekten aan *hand en pols*

Bedrijfs- en verzekeringsartsen zien regelmatig beroepsziekten aan hand en pols in hun praktijk. Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten maakte een overzicht van de kenmerken van deze beroepsziekten in de laatste tien jaar. Het ging hierbij om 2139 meldingen.

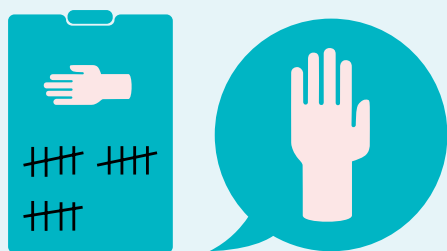
Paul Kuijer, Henk van der Molen, Steven Visser

► Dr. Paul Kuijer (bewegingsspecialist werk), dr. Henk van der Molen (hoofd) en dr. Steven Visser (datamanager) zijn verbonden aan het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten, afdeling Public and Occupational Health, Amsterdam UMC, Amsterdam p.p.kuijer@amsterdamumc.nl

De meestgemelde diagnose was L686 'RSI van pols en hand' met 805 meldingen. De twee meestgerapporteerde risicofactoren (57%) zijn het uitvoeren van snel herhaalde armbewegingen en veel kracht zetten met de handen. Bedrijfsartsen die een beroepsziekte vaststellen zijn wettelijk verplicht dit te melden bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) van het Amsterdam UMC. Elk jaar geeft het NCvB een overzicht van de gemelde beroepsziekten in *Beroepsziekten in Cijfers* (uitgebreide versie in de even jaren) of *Kerncijfers* (verkorte versie in de oneven jaren). Met dit jaarlijkse overzicht van incidenties van beroepsziekten probeert het NCvB bij te dragen aan vroegtijdige herkenning en preventie van beroepsziekten.

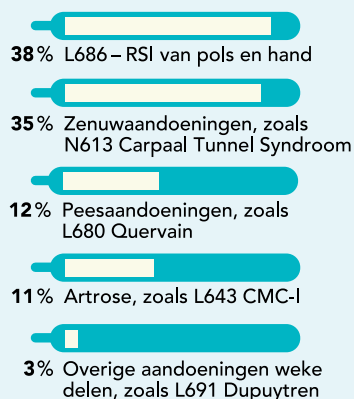
Meldingen

2139 meldingen

door 736 bedrijfsartsen

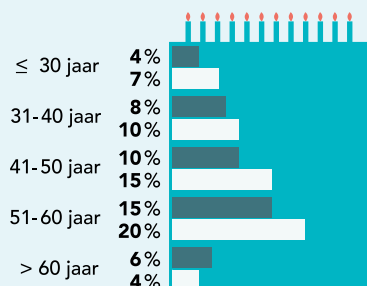
Diagnose

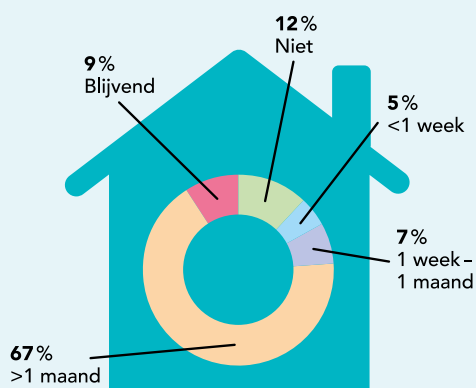
◀ **Figuur 1: Kenmerken van beroepsziekten aan hand en pols in de periode 2013-2022.**

Leeftijd/Geslacht

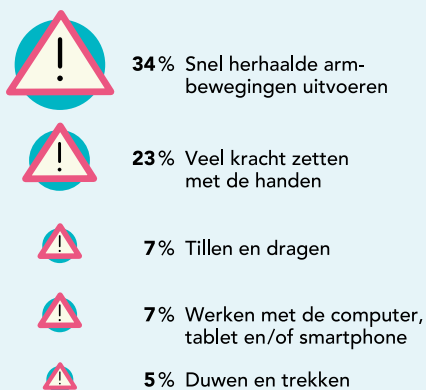
■ Mannen
□ Vrouwen

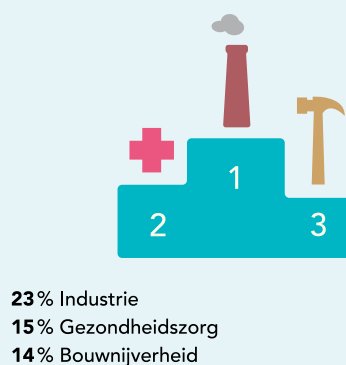
Arbeidsongeschiktheid

Risicofactoren

Sector

► **Figuur 2: Engelstalig voorbeeld van het scoreformulier van de Strain Index.**

Strain Index Scoring Sheet

Date: _____	Task: _____
Company: _____	Supervisor: _____
Dept: _____	Evaluator: _____

Risk Factor	Rating Criterion	Observation	Multiplier	Left	Right
Intensity of Exertion (Borg Scale - BS)	Light	Barely noticeable or relaxed effort (BS: 0-2)	1		
	Somewhat Hard	Noticeable or definite effort (BS: 3)	3		
	Hard	Obvious effort; Unchanged facial expression (BS: 4-5)	6		
	Very Hard	Substantial effort; Changes expression (BS: 6-7)	9		
	Near Maximal	Uses shoulder or trunk for force (BS: 8-10)	13		
Duration of Exertion (% of Cycle)	< 10%	Calculated Duration of Exertion (from inputs below)		0.5	
	10-29%	User Inputs	Left	Right	1.0
	30-49%	Total observation time (sec.)			1.5
	50-79%	Single exertion time (sec.)			2.0
	≥ 80%	Number of exertions during observation time			3.0
		Calculated Duration of Exertion (%)			
Efforts Per Minute	< 4	Calculated Efforts Per Minute (from inputs above)		0.5	
	4 - 8		Left	Right	1.0
	9 - 14				1.5
	15 - 19				2.0
	≥ 20				3.0
Hand/Wrist Posture	Very Good	Perfectly Neutral			1.0
	Good	Near Neutral			1.0
	Fair	Non-Neutral			1.5
	Bad	Marked Deviation			2.0
	Very Bad	Near Extreme			3.0
Speed of Work	Very Slow	Extremely relaxed pace			1.0
	Slow	Taking one's own time			1.0
	Fair	Normal speed of motion			1.0
	Fast	Rushed, but able to keep up			1.5
	Very Fast	Rushed and barely/unable to keep up			2.0
Duration of Task Per Day (hours)	<1				0.25
	1 < 2				0.50
	2 < 4				0.75
	4 ≤ 8				1.00
	> 8				1.50
Results Key	SI ≤ 3		Job is probably safe		
	3 < SI < 7		Job may place individual at increased risk for distal upper extremity disorders		
	7 ≤ SI		Job is probably hazardous		
Notes/ Comments					

Reference: Moore, JS and Garg, A. (1995). The Strain Index: A proposed method to analyze jobs for risk of distal upper extremity disorders. Journal of the American Industrial Hygiene Association, (56), 457-458.

Question? The Ergonomics Center of North Carolina
3701 Neil Street, Raleigh, NC 27607 1-800-ON-4-ERGO
ErgoCenter.NCSU.edu

© 06/2013 The Ergonomics Center of North Carolina

Speciaal voor dit themanummer over hand- en polsaandoeningen heeft het NCvB een overzicht gemaakt van de beroepsziekten aan hand en pols die bedrijfsartsen de afgelopen tien jaar hebben gemeld (2013-2022) (zie figuur 1, vorige pagina).

Melden vergemakkelijken

Om het melden te vergemakkelijken heeft het NCvB evidence-based beroepsziekte registratie-richtlijnen voor veelvoorkomende aandoeningen, zoals van de hand en pols. Deze zijn te vinden op

beroepsziekten.nl/registratierichtlijnen/aandoeningen-bewegingsapparaat.

In totaal hebben 736 bedrijfsartsen 2139 beroepsziekten aan hand en pols gemeld in de periode 2013-2022. De meestgemelde diagnose was zoals gezegd 'RSI van pols en hand' (L686; 38% van het aantal beroepsziektemeldingen).

Voorbeelden van veelgemelde specifieke diagnoses bij zenuw- en peesaandoeningen, artrose en overige aandoeningen van de weke delen zijn het carpaletunnelsyndroom (CTS: N613; 745 meldingen), De Quervain (L680; 248 meldingen), artrose van het CMC-I-gewricht (L643; 196 meldingen) en Dupuytren (L691; 26 meldingen). Deze beroepsziekten kwamen meer voor bij vrouwen en werkenden in de leeftijdscategorie 41-60 jaar. Bijna 7 op de 10 beroepsziektemeldingen resulteerden in ziekteverzuim langer dan een maand.

Risicofactor: snel herhaalde armbewegingen

Twee risicofactoren zijn verantwoordelijk voor meer dan de helft van de beroepsziektemeldingen (57%) namelijk snel herhaalde armbewegingen uitvoeren en veel kracht zetten met de handen. De recente literatuurstudie van het NCvB naar de werkgerelateerde risico's voor CTS bevestigt de ziekmakende werking van deze combinatie in de hogere score op de zogenaamde Strain Index (zie figuur 2).^{1,2} Beroepsziekten van de hand en pols kwamen vooral voor in de industrie (23%), gezondheidszorg (15%) en bouwnijverheid (14%).

Beroepsziekten aan hand en pols zien we vooral in industrie, gezondheidszorg en bouwnijverheid

Voorbeelden van beroepen uit deze drie sectoren zijn: 1) machinebedieners en assemblagemedewerkers, 2) verzorgenden en verpleegkundigen en 3) timmerlieden en metselaars. ■

Referentie

1. Hassan A, Beumer A, Kuijjer PPFM, van der Molen HF. Work-relatedness of carpal tunnel syndrome: Systematic review including meta-analysis and GRADE. *Health Sci Rep.* 2022 Nov 2;5(6):e888. doi: 10.1002/hsr2.888. PMID: 36340637; PMCID: PMC9629628.
2. Moore JS, Garg A. The Strain Index: a proposed method to analyze jobs for risk of distal upper extremity disorders. *Am Ind Hyg Assoc J.* 1995 May;56(5):443-58. doi: 10.1080/15428119591016863. PMID: 7754975.